

โรงพยาบาล ตากใบ

มอบโอกาส
ต่อ ยอดงาน
คนพิการ

คำนำ

ชุมชนตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ที่ผู้คนใช้ชีวิตร่วมกันอย่างใกล้ชิดและมีความผูกพันกัน ในทุกมิติ ความสุข ความทุกข์ และความเข้มแข็งของชุมชนล้วนสะท้อนให้เห็นถึงคำว่า “ลั้ม ลัม ร่วม อิ่มก็อิ่ม ด้วยกัน ทุกข์ก็ทุกข์ ด้วยกัน” ซึ่งเป็นแก่นแท้ของการใช้ชีวิตที่เกื้อกูลและพึ่งพาอาศัยกันในพื้นที่นี้ โรงพยาบาลตากใบ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จึงมีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพของชุมชน โดยประสานการทำงานร่วมกับสถาบันพัฒนาระบบบริการสุขภาพองค์กรรวม (สพบ.) เพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ และการใช้ชีวิตที่ยั่งยืนของคนทุกช่วงวัย

คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์เกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพชีวิตของการบริการสุขภาพในและนอก โรงพยาบาลตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ที่ออกแบบมาเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเปราะบาง ในเล่มนี้จะเน้นถึงการทำงานของ กลุ่มผู้พิการในโรงพยาบาลที่ได้รับโอกาสจากผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ในการดูแล สุขภาพและคุณภาพชีวิตทั้งจิตใจ ร่างกายและด้านรายได้ไปพร้อมกัน พร้อมทั้งสร้างพื้นที่สำหรับการมีส่วนร่วมและการเชื่อมโยงทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน อาทิ โครงการฟาร์มสุข คลินิกชีวาสุขสำหรับคนพิการ และศูนย์ขาเทียม พระราชทาน

ด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมนี้ คู่มือดูแลสุขภาพทุกมิติของโรงพยาบาลตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จะเป็นแรงบันดาลใจ และแนวทางให้ชุมชนอื่น ๆ ที่มีเป้าหมายในการสามารถพัฒนา คุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังและเป็นชุมชนสุขภาวะที่ทุกคนได้อิ่มสุขทุกมิติไปด้วยกัน

สถาบันพัฒนาระบบบริการสุขภาพองค์กรรวม (สพบ.)

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

มกราคม 2568

สารบัญ

01	ชาวตากใบ เรื่องราวของคนพิการในอำเภอตากใบ ความเป็นมาโรงพยาบาลตากใบ	06
02	พื้นที่แห่งโอกาสและศักดิ์ศรีของคนพิการ การจ้างงานคนพิการ : โอกาสที่เปลี่ยนชีวิต โรงงานขาเทียมพระราชทาน : ศูนย์กลางการสร้างคุณค่า คลินิกชีวาสุข : บริการที่ตอบโจทย์คนพิการ ร้านฟาร์มสุขและ Kindness Cafe : เศรษฐกิจที่มาพร้อมโอกาส	10
03	การสร้างอนาคตของคนพิการ ในชุมชนตากใบ ศูนย์สนับสนุนชุมชนเข้มแข็ง (สพบ.) เส้นทางความเชื่อมโยงของโรงพยาบาลตากใบ และศูนย์สนับสนุนชุมชนเข้มแข็ง (สพบ.)	18
04	พื้นที่แห่งความสุข ทุกมิติโรงพยาบาลตากใบ	28
05	ความยั่งยืนของชุมชน ทุกมิติของกลุ่มคนพิการ	30
06	หัวใจของโรงพยาบาลตากใบ	34

01

ชาวตากใบ เรื่องราว ของคนพิการ อำเภอตากใบ

ในปี พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมา โรงพยาบาลตากใบ จังหวัดนราธิวาส ได้เริ่มต้นภารกิจสำคัญที่เปรียบเสมือนแสงสว่างสำหรับคนพิการในพื้นที่ ภารกิจนี้เริ่มต้นด้วยการที่จังหวัดนราธิวาสออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ชมรม คนพิการอำเภอตากใบ ซึ่งประกอบไปด้วยคนพิการเป็นตัวแทนจาก ทุกตำบลในพื้นที่ คณะกรรมการชุดนี้ไม่ได้มีเพียงแค่ชื่อเรียกแต่พวกเขา มีหน้าที่สำคัญ นั่นคือการเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดูแล และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในชุมชน แม้ว่าจะต้องเผชิญ กับอุปสรรคมากมาย แต่ด้วยพลังใจและการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย ที่มีคุณภาพ ไม่ใช่เรื่องไกลเกินเอื้อม

ปีนั้นชมรมคนพิการได้ริเริ่มโครงการหลายอย่าง ทั้งการปรับปรุง สิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ เหมาะสมกับคนพิการ เช่น การสร้างทางเดินให้ สะดวกขึ้น การปรับปรุงบ้านเรือน และการจัดหางานที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมอาชีพ เมื่อเวลาผ่านไป ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เพียงแต่ทำให้คนพิการมีชีวิตที่ดี ขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยให้พวกเขามีความภาคภูมิใจในตัวเอง ความสำเร็จในปี นั้นไม่ได้จบลงเพียงแค่เรื่องราวดี ๆ ที่เล่าต่อกันไป

คนพิการในพื้นที่ไม่ เพียงแต่ได้รับความช่วยเหลือ แต่ยังได้ลุกขึ้น มาช่วยกันดูแลซึ่งกันและกัน พวกเขากลายเป็นต้นแบบของแนวคิด “คน พิการดูแลคนพิการ” สร้างเครือข่ายการช่วยเหลือที่ยั่งยืน และทำให้คำว่า “คุณภาพชีวิตที่ดี” ไม่ใช่เพียงคำพูดลอย ๆ แต่เป็นความจริงที่จับต้องได้ ในทุกชุมชนของอำเภอตากใบ

โรงพยาบาลตากใบ ตำบลเจ๊ะเห จังหวัดนราธิวาส เป็นโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง ปัจจุบันในปี พ.ศ.2567 ได้ขยายขนาดเป็นโรงพยาบาลขนาด 90 เตียง ที่ตั้งของโรงพยาบาลตั้งอยู่ตอนล่างสุดของจังหวัด นราธิวาส ติดชายแดน มาเลเซีย คูแลประชากรอำเภอตากใบ จำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลไพรวัน ตำบล ศาลาใหม่ ตำบลบางขุนทอง ตำบลพร่อน ตำบลเกาะสะทอน ตำบลโฆสิต ตำบล นานาค ตำบลเจ๊ะเห โดยมีนายแพทย์ภูงศ์ วงศ์ศิริรัฐต์ เป็นผู้อำนวยการคน ปัจจุบัน (ดำรงตำแหน่งมาตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา)

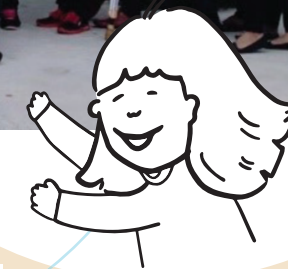
นายแพทย์สมชาย ศรีสมบัณฑิต อดีตผู้อำนวยการมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาระบบบริการของ โรงพยาบาลตากใบ ด้านเวชศาสตร์ครอบครัวและ ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในพื้นที่ ห่างไกลมาอย่าง ต่อเนื่อง ประกอบกับในช่วงปี พ.ศ. 2562 นายแพทย์สันติ ลาภเบญจกุล ได้เข้ามา ร่วมเสริมแรงในนามสถาบันพัฒนาระบบบริการสุขภาพองค์กรร่วม หรือชื่อย่อว่า สพบ. ได้ให้อัตรากำลังงานคนพิการในมาตรา 33, 35 มาให้ทางโรงพยาบาล ทางโรงพยาบาลจึงเสนอขออัตรากำลังงานไป จึงเกิดการจ้างงานในผู้พิการ ในโรงพยาบาลมาจนถึงทุกวันนี้ และนำไปสู่การสร้างฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของกลุ่มคนพิการในโรงพยาบาลเรื่อยมา

ในช่วงปี 2566 โครงการการพัฒนากระบวนการสุขภาพองค์กรร่วมชุมชนเข้มแข็งด้วยโรงพยาบาลชุมชนและศูนย์ชุมชนในเขตเมือง ในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ดำเนินการโดย สถาบันระบบสุขภาพแบบองค์รวม ภายใต้มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติได้เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชุมชนเข้มแข็งครอบคลุม โดยมีหลายกลุ่มความถนัดซึ่ง สพบ. จะทำหน้าที่สร้างหรือแสวงหาความร่วมมือ ประสานกลุ่มต่าง ๆ

ในพื้นที่ของโรงพยาบาลตากใบเอง กลุ่มของเด็กปฐมวัยนั้น สพบ.เอง ทำหน้าที่เชื่อมโยงหลักสูตร ICAP ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาเด็กทั้ง 5 ด้าน คือ ร่างกาย จิตใจ ปัญญา อารมณ์ สังคม ในพื้นที่อำเภอตากใบ ด้านการทำงานของหน่วยสุขภาพชุมชนเชื่อมโยงหน่วยปฐมภูมินั้น สพบ.ได้เชื่อมโยงเครือข่าย SCG นำไปสู่การใช้เครื่องมือ Docare ในสถานีสภาพ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบที่เป็นต้นแบบทำให้การเข้าถึงระบบบริการพื้นที่สู่โรงพยาบาล ได้รวดเร็วและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ป่วยในชุมชนได้มาก

สำหรับกลุ่มคนพิการนั้น โรงพยาบาลและ สพบ. ได้ร่วมกันสร้างโอกาสให้คนพิการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตจากการให้อำนาจความรู้ เชื่อมโยง เครือข่ายและการให้งบประมาณในการขับเคลื่อนในการให้ผู้พิการเข้าร่วมอบรมการซ่อมล้อรถเข็น การให้อบรม การขายออนไลน์ และออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานของเศรษฐกิจชุมชนได้มากขึ้น

การทำงานใน เชิงพื้นที่ที่มีทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในพื้นที่ที่มีความแตกต่างและหลากหลายทางศาสนา มีผู้นับถือ ศาสนา อิสลาม 80 % และเป็นไทยพุทธ 20 % ทำให้การทำงานเชิงพื้นที่ต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจของกลุ่ม ผู้คนที่มีลักษณะหลากหลายและการเข้าถึงพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาการทำให้ทุกคนมีความเท่าเทียมและรู้สึกไว้วางใจ

ในการทำงานนั้น การอดทนรอคอยเมื่อพื้นที่พร้อม การทำงานแบบมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานราชการ หน่วยงานท้องถิ่น โรงพยาบาล องค์การเอกชน รวมถึงชุมชน เป็นสิ่งสำคัญที่หากสามารถร้อย เรียงการทำงานแต่ละส่วนนี้ได้จะนำไปสู่การพัฒนาที่เกิดประสิทธิภาพในพื้นที่ได้มา

ด้วยความถนัดและความเชี่ยวชาญด้านการดูแลคุณภาพชีวิตของกลุ่มพิการของนายแพทย์สมชาย ศรีสมบัณฑิต อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาล นายแพทย์ภูษงค์ วงศ์ศิริรัฐชาติ และการเสริมการทำงานด้านคนพิการโดย นายแพทย์สันติ ลากเบญจกุล ทำให้ผู้พิการในโรงพยาบาลได้รับโอกาสอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่การรวมกลุ่มและ สร้างรากฐานที่มั่นคงได้จากความหลากหลายอย่างเป็นรูปธรรม

02

พื้นที่แห่งโอกาส และศักดิ์ศรีของคนพิการ

การจ้างงานคนพิการ

โรงพยาบาลตากใบ จังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากใกล้ชายแดน มาเลเซียและเป็นศูนย์กลางการดูแลสุขภาพของชุมชนตากใบและพื้นที่ใกล้เคียง ด้วยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ครอบคลุมและหลากหลาย โรงพยาบาลไม่เพียงแต่รักษาโรค แต่ยังส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟันฟู สุขภาพ และสร้างโอกาสให้กับคนในชุมชนผ่านความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในชุมชนเล็ก ๆ แห่งนี้ที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ความยั่งยืนไม่ได้เป็นเพียงแค่แนวคิดแต่ คือ ผลลัพธ์ของการลงมือทำจริงผ่านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ โรงพยาบาลตากใบเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ซึ่งไม่ได้จำกัดเพียงการ รักษาพยาบาล แต่ยังขยายขอบเขตไปถึงการจ้างงาน การสร้างโอกาสทางอาชีพ และการเสริมสร้างสุขภาพอย่าง ครอบคลุมเรื่องราวของคนพิการในตากใบสะท้อนถึงศักยภาพของชุมชนเล็ก ๆ ที่สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมในวงกว้างได้อย่างแท้จริง กลุ่มผู้พิการเป็นกลุ่มหนึ่งที่ได้รับโอกาสในการดูแลสุขภาพชีวิตเป็นอย่างดี

โดยเรื่องราวตั้งต้นจากนายแพทย์สมชาย ศรีสมบัติจิต ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ ในอดีตส่งต่อการทำงานพัฒนา คุณภาพชีวิตของคนพิการจากอดีตถึงผู้อำนวยการรุ่นใหม่คนปัจจุบัน

จากเส้นทางการทำงานในประเด็นคนพิการที่จากอดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ เครือข่ายการ ร่วมมือการทำงานของผู้จัดการโครงการสถาบันพัฒนาระบบสุขภาพแบบองค์รวม ได้ทำงานด้านการจ้างงาน โดยจัดหางบประมาณจากหน่วยงานเอกชนและจากหน่วยงานรัฐและทำงานจ้างคนพิการมาอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจนขึ้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2561 เรื่อยมา โรงพยาบาลตากใบเองมีจุดแข็งและความเชี่ยวชาญด้านคนพิการเป็นทุนเดิมและพร้อมทั้งฐานข้อมูลคนพิการในพื้นที่ อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลนั้นให้โอกาสกับคนพิการจึงเสนอขออัตราผู้พิการให้มีอาชีพในโรงพยาบาลโครงการ นำไปสู่การประชุมทำความเข้าใจกับกลุ่มคนพิการ ทำให้เกิดการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาทำงานในโรงพยาบาลมีอาชีพและคุณภาพชีวิตและสวัสดิการที่ดี ไม่ใช่เป็นเรื่องยากสำหรับที่นี่

ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2567 โรงพยาบาลตากใบมีการจ้างงานคนพิการถึง 15 คน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหลากหลายบทบาท เช่น งานธุรการ งานดูแลสวน งานรักษาความสะอาด และงานสนับสนุนด้านจิตเวช

โรงงานชาเทียมพระราชทาน : ศูนย์กลางการสร้างคุณค่าหนึ่งในโครงการที่โดดเด่นที่สุดของโรงพยาบาลตากใบ คือ โรงงานชาเทียมพระราชทาน ซึ่งก่อตั้งขึ้นตามนโยบายการจ้างงานคนพิการในมาตรา 33 และ 35 โรงงานแห่งนี้คัดเลือกคนพิการจากการสำรวจของ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ในพื้นที่ พร้อมทั้งพัฒนาทักษะของพวกเขาผ่านการอบรมที่มูลนิธิชาเทียมใน สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

โรงงานขาเทียมพระราชทานเป็นหน่วยงานเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นจากนโยบายการจ้างงานคนพิการในมาตรา 33 และมาตรา 35 โดยโรงพยาบาลได้คัดเลือกคนพิการจากการออกเยี่ยมบ้านของอาสาสมัครชุมชน (อสม.) พื้นที่ตำบลเจ๊ะและตำบลศาลาใหม่ ประกอบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเสนอให้คนพิการที่มีความพร้อม และความสามารถในการเป็นช่างมาทำงานในหน่วยงานนี้

ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2561 นั้น มีการคัดเลือกที่เข้ามาในหน่วยงานนี้จำนวน 3 คน ซึ่งนอกจากการจ้างงานคนพิการเพื่อให้คนพิการที่มีความสามารถได้รายได้จากการ ทำงานแล้ว โรงพยาบาลยังทำหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพของคนพิการ โดยนายแพทย์สมชายได้ให้โอกาสพัฒนาศักยภาพด้านองค์ความรู้ ส่งคนพิการให้ได้รับการอบรมการทำขาเทียม ณ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ สำนักงานมูลนิธิขาเทียมฯ ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้มีความสามารถในการทำขาเทียมให้ประชาชนในพื้นที่โรงพยาบาลและการสนับสนุนอุปกรณ์ทำขาเทียมจากมูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในทุกปีเปิดให้บริการในทุกวันและให้บริการสำหรับคนพิการที่ต้องการขาเทียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

สำหรับการเสริมทัพของสถาบันพัฒนาระบบสุขภาพองค์กรรวม หรือ สพบ. อีกทางหนึ่ง คือให้คนพิการที่เป็นช่างในหน่วยนี้ได้เข้ารับการอบรมเป็นระยะ เช่น การอบรมการซ่อมรถเข็นคนพิการ เพื่อให้มีความสามารถ ซ่อมแซมรถเข็นเพื่อให้ได้ใช้งานให้นานและเกิดประโยชน์ยาวนาน

มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สำหรับความโดดเด่นของชิ้นงานของโรงงานขาเทียมพระราชทานในโรงพยาบาลตากใบนั้น ผู้รับบริการขาเทียมได้ให้ความชื่นชมว่า “ขาเทียมที่นี่มีความเข้ากันกับสัดส่วนของผู้ใช้ เนื่องจากช่างมีการวัดและขึ้นรูปอย่างละเอียดและมีการให้ทดลอง ก่อนนำไปใช้จริง เมื่อมีปัญหาช่างที่นี่จะปรับขนาดและทำให้สามารถใส่ขาเทียมได้อย่างคล่องตัว วัสดุที่ใช้ก็มี น้ำหนักเบา”

เป็นความคิดเห็นหนึ่งในการเข้ารับบริการของที่นี่ คนพิการที่ประกอบอาชีพช่างทำขาเทียม คือ นาย อนันต์ เทพกำเนิด อายุ 53 ปี นายตูแวมะ ตูแวมะ อายุ 55 ปี และนายลีเป็น สอมอนิอามะ 56 ปี เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวทั้ง 3 ราย ที่ได้ทำงานประจำจนเกิดความชำนาญในพื้นที่นี้

นายอนันต์ เทพกำเนิด อายุ 53 ปี เป็นหนึ่งในช่างขาเทียมที่ได้รับการอบรมและปฏิบัติงานในโรงงาน เขากล่าวว่า “การได้ทำขาเทียมให้คนพิการเหมือนผมเองคือการสร้างชีวิตใหม่ให้กับพวกเขา”

โรงงานขาเทียมให้บริการคนพิการโดยไม่มีค่าใช้จ่ายทุกระบวนการ ตั้งแต่การวัดขนาด ไปจนถึง การปรับแต่งขาเทียมให้เหมาะสม ถูกดำเนินการอย่างพิถีพิถัน วัสดุที่ใช้มีน้ำหนักเบาและใช้งานได้คล่องตัว ช่วยให้ ผู้รับบริการสามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติได้อีกครั้ง

คลินิกชีวาสุข : บริการที่ตอบโจทย์คนพิการ

ในปี พ.ศ. 2562 โรงพยาบาลตากใบได้เปิด ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือคลินิกชีวาสุข เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของคนพิการในพื้นที่ โดยความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์แห่งนี้ให้บริการตั้งแต่การตรวจรักษาโรคทั่วไป การออกไปรับรองความพิการ ไปจนถึงการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือ เช่น รถเข็นและไม้เท้า

จากการทำงานด้านการพัฒนาคนพิการอย่างต่อเนื่องของโรงพยาบาลตากใบและสถาบันพัฒนาระบบสุขภาพองค์กรรวม (สพบ.) ประกอบกับโรงพยาบาลได้ทำความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงสาธารณสุขสร้าง ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

ในปี พ.ศ.2562 เปิดช่องทางด่วนเพื่อรองรับผู้ป่วยที่เป็นคนพิการให้ได้มากขึ้น ประกอบกับปี พ.ศ. 2564 ได้มีคุณหมอฟ้าที่ทำหน้าที่เป็นหมออยู่แล้วได้รับอุบัติเหตุทางรถยนต์ทำให้ร่างกายส่วนล่างไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ แต่ยังมีสามารถในการคิดวิเคราะห์ พิจารณาในการช่วยเหลือคนไข้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นายแพทย์สมชายได้เล็งเห็นความสามารถของหมอฟ้าและพร้อมให้โอกาสจ้างหมอฟ้าทำงานในโรงพยาบาลตากใบให้หมอฟ้าทำหน้าที่ตรวจสอบคนไข้ทำงานร่วมกับผู้ช่วยคนพิการ (PA-Personal Assistant) เป็นทั้งหน่วยตรวจรักษาคนพิการและหน่วยบริการคนพิการทั่วไป เปิดทุกวันและหมอฟ้าจะลงตรวจคนไข้พิการทุก ๆ วันอังคาร โดย สพบ. ร่วมสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปหรือคลินิกชีวาสุข ให้บริการตรวจรักษาโรคทั่วไปแก่คนพิการ ออกใบรับรองความพิการ ขอรับอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการงบประมาณในการจ้างคุณหมอนั้นได้รับจากมูลนิธิโรงพยาบาลตากใบ ซึ่งก่อตั้งในปี พ.ศ. 2560 เพื่อดูแลคนในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

คุณหมอฟ้า แพทย์คนพิการซึ่งสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหวจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ ได้รับโอกาสจากโรงพยาบาลตากใบให้กลับมาทำงานอีกครั้งในฐานะแพทย์ที่ช่วยดูแลคนพิการร่วมกับผู้ช่วยส่วนบุคคล (PA) คุณหมอฟ้าไม่เพียงแต่เป็นแรงบันดาลใจให้กับคนพิการ แต่ยังแสดงให้เห็นว่าความสามารถและจิตวิญญาณของการช่วยเหลือไม่ได้ถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดทางร่างกาย

ร้านฟาร์มสุขและ Kindness Cafe : เศรษฐกิจที่มาพร้อมโอกาส

ร้านฟาร์มสุขเป็นอีกหนึ่งโครงการที่แสดงถึงการผสานความยั่งยืน สร้างโอกาสสำหรับคนพิการ จัดจำหน่ายผัก ผลไม้ และอาหารปลอดภัยโดยคนพิการร่วมกับผู้ช่วยคนพิการทำหน้าที่ดูแลร้านอย่างต่อเนื่อง รายได้ส่วนหนึ่งถูกนำเข้าสู่สมทบกองทุนมูลนิธิโรงพยาบาลตากใบ เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

ร้านฟาร์มสุข ร้านผัก ผลไม้ปลอดภัย ที่เกิดจากแนวคิดของกลุ่มผู้บริหารที่มีความต้องการให้คนในโรงพยาบาลสุขภาพดีได้ทานอาหารปลอดภัย คนพิการมีงานทำ ส่งเสริมคุณค่าให้ตนเอง การทำงานในฟาร์มสุข มีทั้งคนพิการและการกลุ่มผู้ช่วยคนพิการ (PA-Personal Assistant) เป็นคนดูแลหมุนเวียนกันไป โดยโรงพยาบาลตากใบ ยินดีให้ใช้สถานที่โดยมีการหักค่าบริการ จัดการเข้ากองทุนมูลนิธิโรงพยาบาลตากใบ เพื่อหมุนเวียนรายได้ ให้กับการบริหารจัดการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในร้าน แบ่งส่วนหนึ่งให้กับผู้ที่นำสินค้า ได้แก่ ผัก ผลไม้ ข้าว ไข่ไก่ อาหารปลอดภัยที่ปลูกโดยเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล

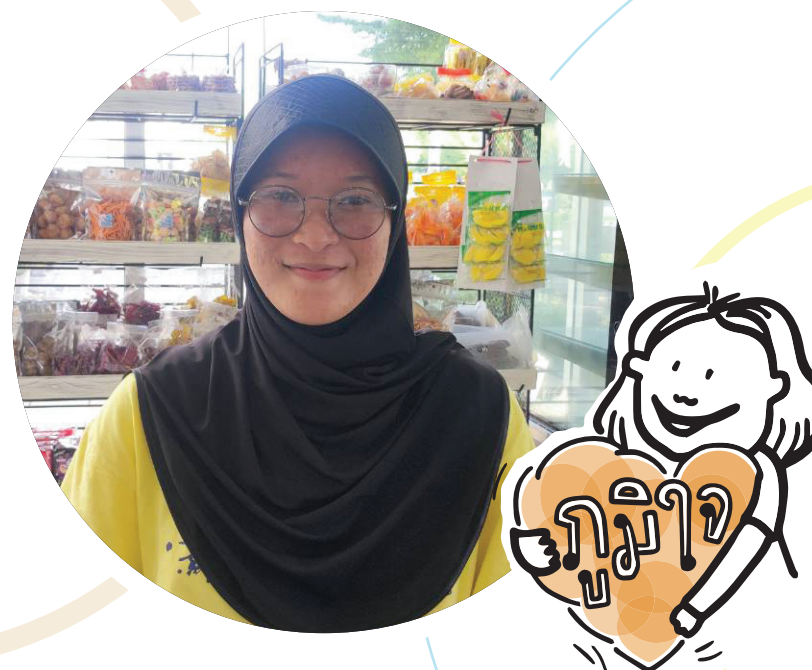
กลุ่มผู้ช่วยคนพิการ (PA) ทำให้คนที่มาใช้บริการภายในโรงพยาบาลได้รับประทานอาหารปลอดภัย เนื่องจากผลผลิตของเกษตรกรนั้นไม่มากนัก จึงยังไม่ได้ส่งขายผลผลิตต่อไปยังโรงพยาบาลอื่น ๆ

Kindness Café ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2563 เพื่อสร้างอาชีพและพัฒนาทักษะให้กับคนพิการในการเป็นบาร์ิสต้า โดยดำเนินงานในรูปแบบธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) นำรายได้ส่วนหนึ่งมาสนับสนุนการจ้างงานคนพิการ ร้านกาแฟแห่งนี้ได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลตากใบและมูลนิธิฯ ผ่านโครงการคูปองปันสุข ซึ่งช่วยสร้างโอกาสในการจ้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน ในปี พ.ศ. 2565 มีการอบรมบาร์ิสต้าคนพิการ 2 คน พร้อมสอนการขายผ่านช่องทางออนไลน์ อีกทั้งยังมีระบบโบนัสเพื่อจูงใจพนักงาน

ปัจจุบัน Kindness Café มีบาร์ิสต้าคนพิการและผู้ป่วยจิตเวชรวม 2 คน และเป็นต้นแบบให้กับโรงพยาบาลอื่น ๆ ในการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ

อนัญญา สามะ คนพิการทำหน้าที่ดูแลร้านฟาร์มสุขและร้านกาแฟ เธอกล่าวว่า “การได้ดูแลร้านทำให้ฉันรู้สึกว่าคุณค่าในสังคม”

เพราะทุกแก้ว คือ การให้

03

การสร้างอนาคต ของคนพิการ ในชุมชนตากใบ

พื้นที่แห่งโอกาสและศักดิ์ศรี

: การสร้างอนาคตของคนพิการในชุมชนตากใบ

โรงพยาบาลตากใบไม่ได้เป็นเพียงสถานพยาบาลที่ดูแลสุขภาพของประชาชน แต่ยังเป็นพื้นที่ที่มอบ โอกาสและสร้างศักดิ์ศรีให้กับกลุ่มคนพิการในชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการที่ครอบคลุมหลายมิติ โรงพยาบาลได้ก้าวข้ามบทบาทดั้งเดิมของสถานพยาบาล ด้วยการพัฒนาแนวทางสนับสนุนคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยผสานความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน เพื่อสร้างความยั่งยืนและความเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง

หนึ่งในความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมของโรงพยาบาลตากใบ คือโครงการจ้างงานคนพิการที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โรงพยาบาลได้จัดหางบประมาณจากทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันมีคนพิการจำนวน 15 คนปฏิบัติงานในบทบาทที่หลากหลาย เช่น งานธุรการ งานสวน งาน ทำความสะอาด และการช่วยเหลือในแผนกต่าง ๆ

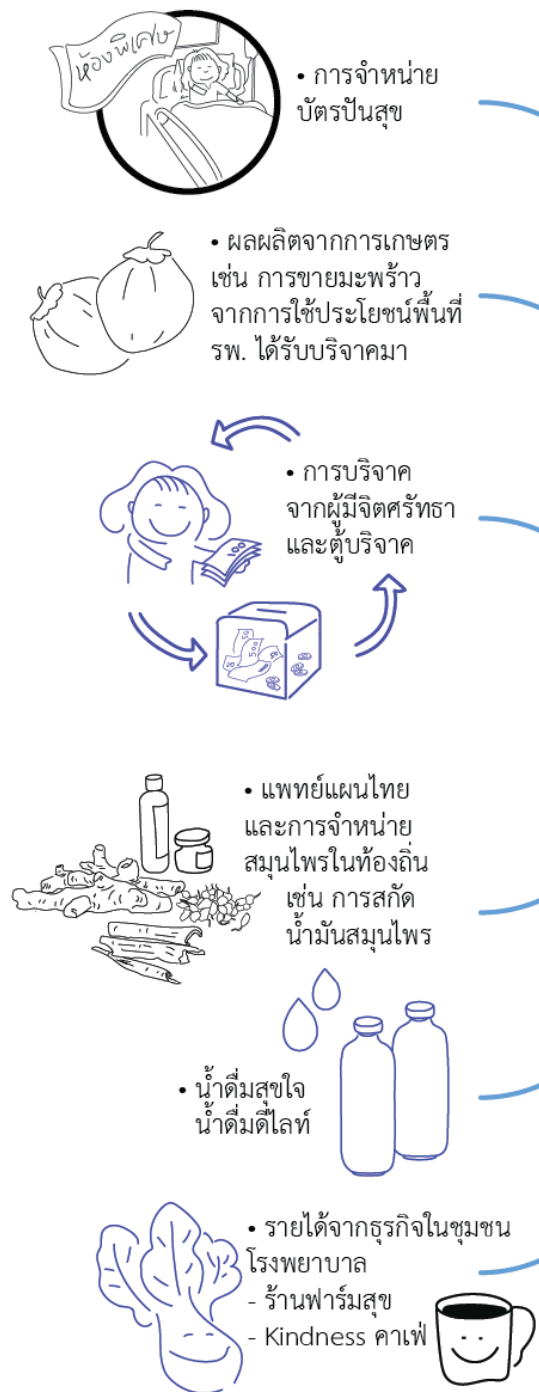
การจ้างงานนี้สร้างทั้งรายได้ เสริมความมั่นใจและพิสูจน์ศักดิ์ศรีให้กับคนพิการ พวกเขาได้รับการยอมรับในฐานะสมาชิกที่มีคุณค่าในสังคม และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองในหลายด้าน

โรงงานชาเขียวพระราชทานเป็นอีกหนึ่งโครงการที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของโรงพยาบาลในการสร้าง โอกาสให้กับคนพิการ โรงงานแห่งนี้ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายการจ้างงานคนพิการในมาตรา 33 และ 35 โดย โรงพยาบาลคัดเลือกคนพิการที่มีศักยภาพและความสนใจในงานช่าง เพื่อส่งพวกเขาไปอบรมที่มูลนิธิชาเขียวใน สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี

โรงงานนี้ให้บริการชาเขียวสำหรับคนพิการในพื้นที่โดยไม่มีค่าใช้จ่าย โดยชาเขียวทุกชิ้นผลิตขึ้นอย่างพิถีพิถันเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ใช้ และยังมีบริการปรับแต่งชาเขียวตามความต้องการของผู้ป่วย ความสำเร็จของโครงการนี้ไม่เพียงช่วยให้คนพิการสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ แต่ยังเสริมสร้างคุณค่าในตัวช่างผู้ผลิตที่เคยเป็นผู้รับบริการมาก่อน

ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หรือ **คลินิกชีวาสุข** เปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2562 เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ช่วยสนับสนุนคนพิการในพื้นที่อย่างครอบคลุม ศูนย์นี้ให้บริการตั้งแต่การตรวจรักษาโรคทั่วไป การออกใบรับรองความพิการ ไปจนถึงการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือ เช่น รถเข็นและไม้เท้า ทีมงานในศูนย์ยังมีแพทย์ที่เป็นคนพิการ เช่น คุณหมอฟ้า ซึ่งแม้จะสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว แต่ยังสามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริการที่ครอบคลุมนี้ช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงบริการสุขภาพของคนพิการ และทำให้พวกเขารู้สึกว่าไม่ได้ถูกทิ้งไว้เบื้องหลัง

“ทรัพยากรและเศรษฐกิจหมุนเวียนกลับคืนสู่โรงพยาบาลและชุมชน”

• ทรัพยากรโรงพยาบาลมีมากขึ้น เพื่อความพอเพียงต่อการรองรับผู้ป่วยและบริการ

• การสร้างตึกฟอกไตและหอผู้ป่วยมินิธัญญรักษ์

• กองทุนการศึกษา

• การจ้างงานและธุรกิจภายในโรงพยาบาล

ในด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจและการสร้างอาชีพ โรงพยาบาลได้ริเริ่มโครงการต่าง ๆ เช่น ร้านฟาร์มสุข และ Kindness Cafe ร้านฟาร์มสุขจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยที่ผลิตโดยคนพิการและกลุ่มผู้ช่วยคนพิการ รายได้บางส่วนจากร้านถูกนำเข้ามาสมทบกองทุนมูลนิธิโรงพยาบาลตากใบ เพื่อสนับสนุนโครงการอื่นๆ ในชุมชน

Kindness Cafe เปิดในปี พ.ศ. 2563 เป็นร้านกาแฟที่เปิดโอกาสให้คนพิการได้พัฒนาทักษะการเป็นบาร์ิสต้าและสร้างรายได้ผ่านการทำงานร้านกาแฟนี้ยังมีลักษณะเป็น Social Enterprise โดยรายได้ส่วนหนึ่งถูกนำไปสนับสนุนการจ้างงานคนพิการภายในร้านอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานทั้งหมดนี้สะท้อนถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งของทีมงานโรงพยาบาลตากใบ ทั้งในแง่ของการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน ความสำเร็จเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงความสำเร็จของโรงพยาบาล แต่ยังเป็นความสำเร็จของชุมชนที่ร่วมกันสร้างพื้นที่แห่งโอกาสและ ศักดิ์ศรีให้กับคนพิการ

โรงพยาบาลตากใบได้พิสูจน์ให้เห็นว่าด้วยการสนับสนุนที่เหมาะสมและความร่วมมือที่แท้จริง คนพิการสามารถมีบทบาทสำคัญในสังคมและสามารถเป็นส่วนหนึ่งของความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

มูลนิธิ รพ.ตากใบ เป็นตัวอย่างขององค์กรที่ดำเนินงานภายใต้หลักการความยั่งยืน โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และความร่วมมือจากผู้มีจิตศรัทธาเพื่อสร้างรายได้ในการพัฒนาชุมชนและยกระดับการบริการทางการแพทย์ รายได้ของมูลนิธิมาจากแหล่งที่หลากหลาย ทั้งจากทรัพยากรทางธรรมชาติ การมีส่วนร่วมจากประชาชนและธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนกลับไปยังสังคม โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ผลผลิตทางการเกษตร เช่น มะพร้าว ซึ่งเป็นผลผลิตจากธรรมชาติและแหล่งรายได้ที่ได้รับจากการใช้ ประโยชน์จากพื้นที่ที่โรงพยาบาลได้รับบริจาคมา มะพร้าวไม่เพียงเป็นผลผลิตที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ยังสะท้อนถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2. การบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาและผู้รับบริจาค เป็นอีกหนึ่งแหล่งรายได้ที่เสริมสร้างความยั่งยืน โดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอก ซึ่งเป็นการสนับสนุนอย่างมีส่วนร่วมจากผู้ที่ต้องการช่วยเหลืออย่างยั่งยืน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. แพทย์แผนไทยและการจำหน่ายสมุนไพร เป็นการใช้ความรู้ด้านสมุนไพรและการรักษาแบบดั้งเดิมที่มีอยู่ ในชุมชน โดยการจำหน่ายสมุนไพรไม่เพียงเป็นการสร้างรายได้ แต่ยังเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

4. น้ำดื่มสุขใจ Delight และการจำหน่ายบัตรปันสุข รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นตัวอย่าง ของการใช้ทรัพยากรที่ให้ผลตอบแทนในระยะยาวและเปิดโอกาสให้ผู้คนทั่วไปได้มีส่วนร่วมสนับสนุน กิจกรรมการกุศล ด้วยการซื้อผลิตภัณฑ์หรือบัตรสมทบทุน ซึ่งไม่เพียงสร้างรายได้แต่ยังเป็นการสร้างจิตสำนึกเพื่อความยั่งยืน

5. รายได้จากธุรกิจในชุมชน เช่น ร้านฟาร์มสุขและ Kindness Café โดยหักกำไรบางส่วนเพื่อกลับมาสนับสนุนมูลนิธิ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการทำธุรกิจที่ไม่มุ่งหวังเพียงผลกำไร แต่ยังตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและการสร้างสังคมที่ดีและยั่งยืน ธุรกิจเหล่านี้ช่วยสร้างงานและส่งเสริมให้ชุมชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว รายได้ที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ นี้ ถูกนำมาใช้เพื่อการพัฒนายั่งยืน อาทิ

การสร้างตึกฟอกไต และหอผู้ป่วยมีนิธิญะลักษณ์ เพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการด้านการแพทย์และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่

กองทุนการศึกษา ซึ่งเป็นการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการสร้างอนาคตที่ยั่งยืนผ่านการศึกษา

การจ้างงานในร้าน Kindness Café เพื่อสร้างโอกาสการทำงานให้กับคนพิการในชุมชนและสร้างรายได้หมุนเวียนกลับสู่ชุมชนอย่างยั่งยืน

มูลนิธิ รพ.ตากใบ จึงเป็นตัวอย่างที่ดีของการนำแนวคิดความยั่งยืนมาปฏิบัติผ่านวงจรการเกื้อกูลและการสร้างสังคมที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและชุมชนอย่างแท้จริง

ศูนย์สนับสนุนชุมชนเข้มแข็ง (สพบ.)

สาธารณสุขแห่งชาติ สถาบันพัฒนาระบบบริการสุขภาพองค์กรร่วม (สพบ.) ได้รับงบประมาณการขับเคลื่อน โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโดยมีนายแพทย์สันติ ลาภเบญจกุล เป็นผู้จัดการโครงการฯ และผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาระบบบริการสุขภาพองค์กรร่วมที่ให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์กรร่วมสู่ชุมชนเพื่อพัฒนาต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง ด้วยแนวคิดการพัฒนาระบบสุขภาพองค์กรร่วม โดยอาศัยโรงพยาบาลชุมชนและศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมืองเป็นกลไกตัวกลางการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2563

ปัจจุบันมีโรงพยาบาลชุมชนในประเทศไทยร่วมในโครงการจำนวน 30 อำเภอและพัฒนาเครือข่ายนอกอำเภอ ได้แก่ กลุ่มสนับสนุนชุมชนเข้มแข็ง และเครือข่ายสนับสนุนโรงพยาบาลชุมชน เพื่อเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็งและระบบสุขภาพองค์กรร่วม ตลอดจนเชื่อมโยงและจัดการความรู้โดย อาศัยเทคโนโลยี digital platform ส่งเคราะห์กระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพตามบริบทที่แตกต่างของพื้นที่

ศูนย์ชุมชนเข้มแข็งฯ ในพื้นที่นี้ จึงทำหน้าที่เป็นหน่วยที่ช่วยพัฒนาระบบการทำงานในประเด็นดังกล่าว การให้องค์ความรู้เสริมเติมจากที่มีอยู่ การประสานงานเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม กับบริบทพื้นที่การสนับสนุนเทคโนโลยีด้านสุขภาพ การเป็นพี่เลี้ยงหรือ Facilitator ทำให้เกิดความเป็นรูปธรรม

ในระยะแรกโรงพยาบาลตากใบและ สพบ. ได้ทำงานด้านการจ้างงานคนพิการร่วมกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

วิธีการทำงาน สพบ. ได้มีการพูดคุยประเด็นกลุ่มเปราะบางในกับคณะทำงานของโรงพยาบาลชุมชนให้ เข้าใจและทราบข้อมูลร่วมกัน คนพิการวัยทำงาน ผู้สูงอายุ เด็กปฐมวัยและเยาวชนทางโรงพยาบาลชุมชนจึงนำมาหารือประชุมเพื่อคัดเลือกประเด็นทำงานในพื้นที่ เสนอโครงการให้ สพบ. เพื่อสนับสนุนการทำงานประเด็นกลุ่มเปราะบางในพื้นที่

หลังจากนั้น สพบ. และโรงพยาบาลชุมชนจึงขับเคลื่อน สนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ เทคโนโลยี องค์ความรู้ วิทยากร เพื่อสนับสนุนการทำงานในแต่ละประเด็นในพื้นที่และติดตาม ประสานงานและร่วมวิเคราะห์และให้แนวทางการทำโครงการให้สำเร็จตามระยะ

เส้นทางความเชื่อมโยงของโรงพยาบาลตากใบ และศูนย์ชุมชนเข้มแข็ง (สพบ.)

2549

ชมรมผู้สูงอายุ

“สุขภาพดีเพื่อความมั่นคง”
เกิดจากนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข โดย รพ. สนับสนุนพื้นที่ การไปรับและส่ง ผู้สูงอายุ ส่งเสริมมีกิจกรรมด้านทักษะ ดนตรีพื้นบ้านตากใบและมีสื่อดนตรีอีสาน บ้านท่าแพรก หมู่ 6

2550

ชมรมคนพิการ

โรงพยาบาลตากใบเป็นฐาน กลุ่มคนพิการในโรงพยาบาล 2563 ร่วมกับบริษัทเอกชน สนับสนุนเรื่องการจ้างงาน คนพิการ 9 ตามมาตรา 33 และ 35 เสริมให้มีอาชีพ “ให้ความสามารถ คนพิการนำอาชีพ”

โรงงานชาเทียม

ผอ. สมชาย ส่งผู้พิการ 3 คน ไปอบรมทำชาเทียมที่มูลนิธิ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จ.เชียงใหม่ นำความรู้กลับมาทำหน้าที่เป็นช่างทำชาเทียมและซ่อมรถเข็นให้คนพิการที่ รพ.ตากใบ ให้บริการแบบไม่มีค่าใช้จ่าย

สพบ. ร่วมกับบริษัทเอกชนสนับสนุน เรื่องการจ้างงานคนพิการ มาตรา 33 และมาตรา 35 สนับสนุนการอบรมซ่อมรถเข็น

2563

ร้านปันสุข (ร้านขายกาแฟ) Kindness Cafe

ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนพิการและผู้ป่วยที่เป็นซึมเศร้าให้เข้ามาทำงานที่ร้านและคนพิการ โดยได้รับงบประมาณและบริหารแบบ Social Enterprise โดย ผอ. ภูซังค์

สพบ. สนับสนุนการอบรมแบบออนไลน์และ นำเครือข่ายมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาต่อไปในพื้นที่

คลินิกชีวสุข เพื่อคนพิการ

คุณหมอสมชายรับคนพิการที่เกิดจากอุบัติเหตุให้เข้ามาทำงานใน รพ. เรียกอีกชื่อว่า คลินิกหมอฟ้า ที่มีความสามารถในการตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยที่พิการ โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิ รพ.ตากใบ

สพบ. นำเครือข่ายมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่

2565

ชราวิภาส

1 : คลินิกผู้สูงอายุเคลื่อนที่

สำนักงานสาธารณสุขของอำเภอตากใบ เปิดคลินิกผู้สูงอายุเคลื่อนที่ไปในชุมชน เพื่อลดความแออัดการเข้ารับการรักษาใน รพ. ตากใบ

สพบ. กระตุ้นให้เห็นความสำคัญในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยมีผู้ดูแลผู้ป่วยติดเตียงหรือนักบริบาล (Caregiver) และเทคโนโลยีสุขภาพ

2 สถานีสุขภาพ (health station)

สถานีสุขภาพบ้านโคกยาง เพื่อดูแลผู้ป่วยผู้สูงอายุวัยทำงานแบบโรคไม่เรื้อรัง ดูแลโดยใช้ระบบ Telemedicine และการใช้ Rider รับส่งยา เพื่อลดการขยายและการเดินทางไกลไปโรงพยาบาลเพื่อปรับใช้ในบริบทพื้นที่

4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ICAP)

ศูนย์เด็กเล็ก บ้านโคกคูแคว ศาลาใหม่ฯ หลักสูตรพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้การพัฒนาการเรียนรู้แบบ EF ของเด็กอายุ 0 - 5 ปี

สพบ. ทำหน้าที่ประสานวิทยากร หมอและพี่เลี้ยง หลักสูตรร่วมกับศูนย์เด็กเล็กและ sw.

3 ร้านฟาร์มสุข

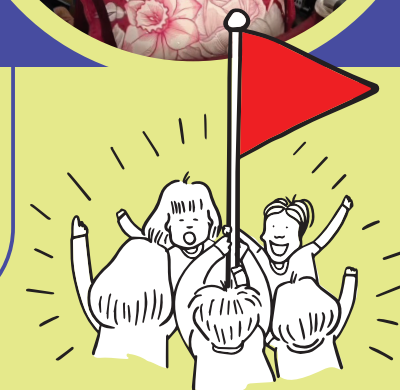
ร้านที่ดำเนินการโดยคนพิการและ PA ผู้ช่วย บุคลากรทางการแพทย์ที่เป็นคนพิการ เจ้าหน้าที่หรือกลุ่มคนพิการสามารถนำผัก ผลไม้ ข้าวปลอดสารพิษมาขายในโรงพยาบาลได้ โดยมีการบินกำกับผู้ที่นำมาวางขาย ให้พื้นที่การขายไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

สพบ. Docare และองค์ความรู้เรื่องการจัดระบบ

2568

การขยายผล

สพบ. สนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยี (กลุ่มผู้สูงอายุ) เสริมองค์ความรู้เรื่องสมองเสื่อมและเทคโนโลยี MCI กลุ่มปฐมวัย (ICAP) ขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ในอำเภอตากใบ

2564

ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

ดูแลเรื่องสิทธิประโยชน์ของคนพิการ และการจ้างงานคนพิการ

สพบ. ร่วมจัดตั้งศูนย์เพื่อสิทธิประโยชน์ของกลุ่มคนพิการยกเว้นคนพิการสำหรับ การได้ยิน โดย sw. จังหวัดช่วยดูแล

Q4

พื้นที่แห่งความสุข ทุกมิติโรงพยาบาล ตากใบ

ความสุขนอกจากความสุขทางภายนอกร่างกายแล้ว
ความสุขทางด้านจิตใจและสุขภาพของคนในชุมชน ไม่ว่าจะ
จะเป็นด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย (ICAP) การดูแลสุขภาพ
กลุ่มวัยทำงาน (สถานีสสุขภาพ) และกลุ่มผู้สูงอายุ และ
คุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้านการสร้างรายได้ให้ผู้คน
ด้วย Kindness Café และ ร้านฟาร์มสุข เมื่อถูกพัฒนา
รอบด้านแล้วจะทำให้เกิดพื้นที่ที่ผู้คนนั้นมีความสุขได้
เป็นอย่างดี

โรงพยาบาลตากใบ

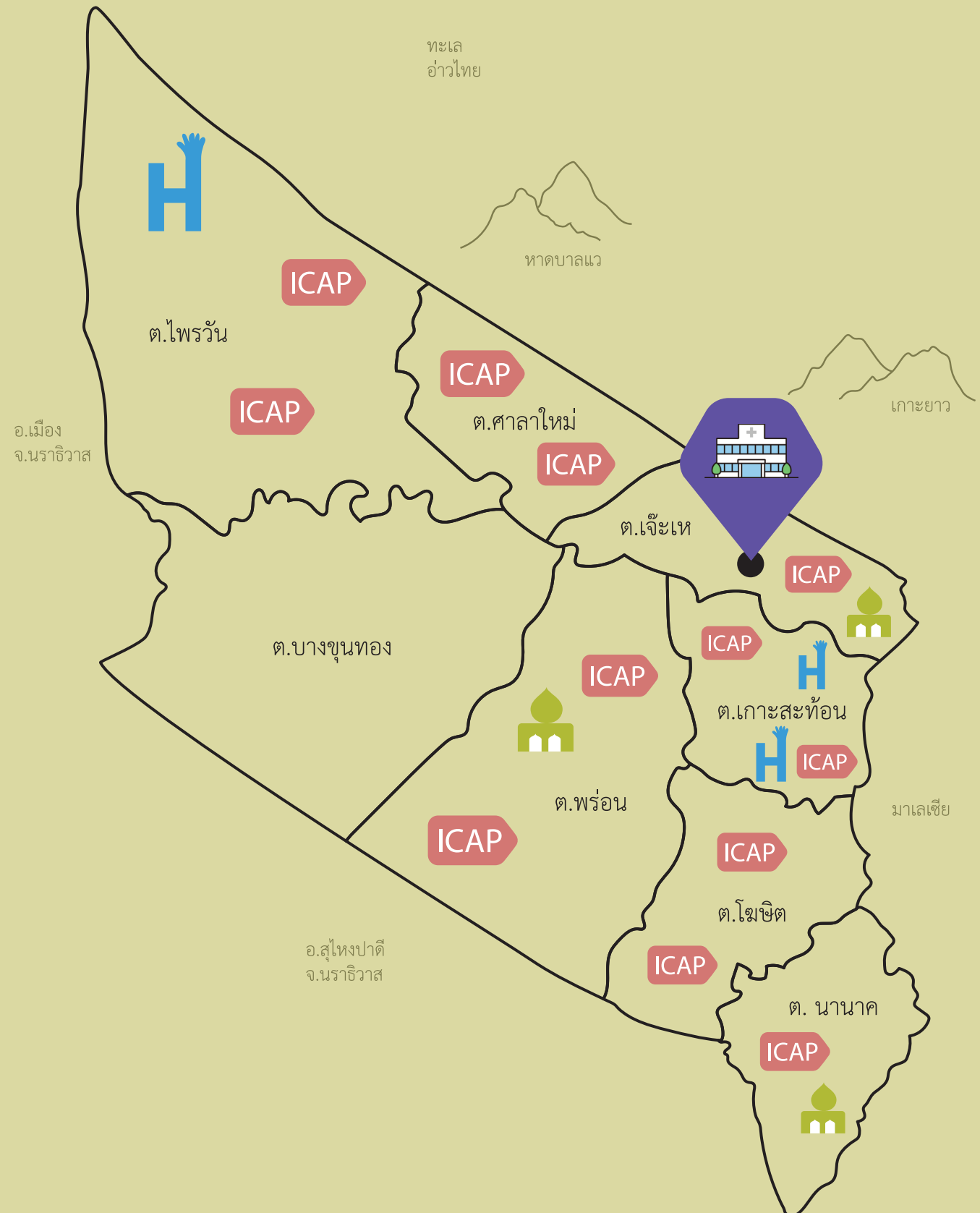
จุดบริการศูนย์สุขภาพชุมชน
Health station (ปัจจุบัน)

มัสยิด

ICAP (ปัจจุบัน)

05

ความยั่งยืน ของชุมชนทุกมิติ ของกลุ่มคนพิการ

ความยั่งยืนของชุมชนทุกมิติ

การพัฒนาความยั่งยืนของชุมชนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรและประชาชนในชุมชนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนในทุกด้าน สำหรับการเชื่อมโยงความยั่งยืนในการทำงานทั้ง 4 กลุ่มของโรงพยาบาลกับ สพบ. นั้น ทำให้เกิดความยั่งยืนเชื่อมโยงกับกลุ่มต่าง ๆ การดำเนินงานของโรงพยาบาลตากใบและสถาบันพัฒนาระบบสุขภาพแบบองค์รวม (สปบ.) แสดงให้เห็นถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างความยั่งยืนและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับกลุ่มเปราะบางและชุมชนโดยรวม

กลุ่ม คนพิการ

ร้านฟาร์มสุข
และร้านกาแฟคนพิการ
ช่วยสร้างรายได้ให้กับคนพิการ
และชุมชน รวมถึงการหมุนเวียน
รายได้ กลับเข้าสู่กองทุนหมุนเวียน

การจ้างงานคนพิการ
โรงงานชาเขียวพระราชทาน
ช่วยสร้างอาชีพเพิ่มรายได้
ให้กับคนพิการมีความมั่นคง
ทางการเงินและสามารถ
พึ่งพาตนเองได้

เศรษฐกิจ

ความ
เท่า
เทียม

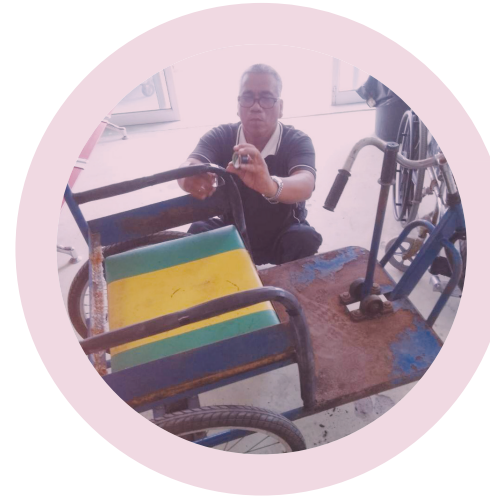
สังคม

ยั่งยืน

เติบโต

คุณภาพ

สิ่งแวดล้อม

การพัฒนาศักยภาพผู้พิการ
การอบรมพัฒนาทักษะ
ของคนพิการ เช่น การทำชาเขียว
บาร์ิสต้าช่วยเพิ่มความสามารถ
และความมั่นใจในตนเอง
ของคนพิการ

การรวมกลุ่ม
และการทำงานร่วมกัน
การทำงานร่วมกันระหว่าง
คนพิการและผู้ช่วยคนพิการ (PA)
ช่วยสร้างความสัมพันธ์
เพิ่มความเข้าใจระหว่าง
กันในชุมชนสิ่งแวดล้อม

การใช้วัสดุที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม
โรงงานชาเขียวพระราชทาน
ใช้วัสดุที่มีน้ำหนักเบาและเป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อมในการผลิตชาเขียว

การผลิตอาหารปลอดภัย
ร้านฟาร์มสุขเป็นการผลิตผัก ผลไม้
และอาหารปลอดภัย ส่งเสริม
การบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ
และลดการใช้สารเคมี
ในกระบวนการผลิต

06

หัวใจของ โรงพยาบาล ตากใบ

ข้อคิดจากคนทำงาน : แรงบันดาลใจ ในการทำงานกับชุมชน

การทำงานในโรงพยาบาลตากใบ ไม่ใช่เพียงการรักษาผู้ป่วยหรือการบริหารจัดการองค์กร แต่เป็นการสานต่อความตั้งใจที่จะพัฒนาชุมชน และชีวิตของผู้คนในพื้นที่ด้วยแรงบันดาลใจจากผู้นำทีมและบุคลากรที่ทุ่มเท พวกเขาได้ถ่ายทอดข้อคิดและแนวทางในการทำงานที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ล้ม ล้ม ร่วม อ้อมกอดด้วยกัน ทุกข์ก็ทุกข์ด้วยกัน

แนวคิดนี้สะท้อนถึงความเป็นหนึ่งเดียวในการทำงาน นายแพทย์สมชาย ผู้นำองค์กรที่เปรียบเสมือนเสาหลักของโรงพยาบาลตากใบ เชื่อว่าความสำเร็จเกิดจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม ไม่ว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไร ทุกคนต้องพร้อมแบ่งปันความสุขและความทุกข์ไปด้วยกัน เขามุ่งมั่นสร้างความแข็งแกร่งในทีมงาน และเชื่อมั่นว่า “การอดทนและรอเวลาที่เหมาะสมจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด”

ทำได้ทุกเวลา ไม่ต้องรอโอกาส

นายแพทย์ภูษงค์ วงศ์หิรัญรัตน์ ผู้เป็นต้นแบบของการทำความดีในทุกช่วงเวลา มองว่าการทำงานในโรงพยาบาลไม่ใช่เพียงแค่หน้าที่ แต่เป็นการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้ป่วยในทุกมิติ ความตั้งใจในการดูแลคนไข้ทุกคนด้วยหัวใจ ทำให้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่ให้คุณค่ากับชีวิตของทุกคนอย่างแท้จริง

การทำงานนอกกรอบ และการสานต่อระบบชุมชนเข้มแข็ง

นายแพทย์ภูษงค์ วงศ์หิรัญรัตน์ มองว่าความยั่งยืนของชุมชนเริ่มต้นจาก Mindset ที่ดี เขาเน้นการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของชุมชน ด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และขยายผลสู่การมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างระบบชุมชนที่แข็งแกร่งและยั่งยืน

สร้างความเข้าใจ ทำงานแบบครอบครัว

การทำงานในโรงพยาบาลตากใบไม่ใช่เพียงแค่การทำงานร่วมกัน แต่เป็นการทำงานในฐานะครอบครัว ทีมงานทุกคนไว้วางใจกันและช่วยกันแก้ไขปัญหาในทุกสถานการณ์ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดนี้ทำให้การทำงานราบรื่น ยืดหยุ่น และพร้อมรับมือกับความท้าทายทุกชนิด

กลับมาตอบแทนบ้านเกิด

ชลวดี อัฒมัน เป็นตัวแทนของคนที่ไม่ลืมรากเหง้าของตนเอง หลังจากได้รับทุนการศึกษา เธอตัดสินใจกลับมาทำงานในโรงพยาบาลตากใบเพื่อช่วยพัฒนาบ้านเกิดของเธอ ความตั้งใจของเธอไม่เพียงช่วยเติมเต็มบุคลากรที่มีคุณภาพ แต่ยังสร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่กลับมาช่วยเหลือชุมชนที่พวกเขารัก

การสร้างโอกาส และการได้รับการยอมรับ

“โอกาสที่ได้รับ” สามารถเปลี่ยนชีวิตของคนหนึ่งได้ คุณวาสนา กาญจนะ เป็นตัวอย่างของบุคลากรที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารให้ทำงานที่ท้าทาย เธอใช้โอกาสนี้ในการพัฒนาตนเองและสร้างผลงานที่ยอดเยี่ยมให้กับองค์กร การได้รับโอกาสที่เหมาะสมไม่เพียงช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคคล แต่ยังเป็นพลังที่ผลักดันองค์กรให้เติบโต

สัมผัสพื้นที่จริง

เข้าใจปัญหาของชุมชน

ทีมงานของโรงพยาบาลตากใบให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง พวกเขาเชื่อว่าการสัมผัสและ รับฟังปัญหาจริงจากคนในชุมชนเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการเข้าใจความต้องการที่แท้จริง การทำงานในลักษณะนี้ช่วยให้พวกเขาสามารถปรับปรุงการบริการได้ตรงจุด และตอบโจทย์คนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

พร้อมกับภาคีที่เข้มแข็ง

การทำงานของโรงพยาบาลตากใบยังเน้นความร่วมมือกับภาคีต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและ ระดับประเทศ ผู้นำองค์กรเป็นแบบอย่างของการบริหารที่โปร่งใสและมีเป้าหมายชัดเจน มีความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้โรงพยาบาลสามารถสร้างระบบการดูแลสุขภาพที่ครบวงจรและยั่งยืน

ข้อคิดและแรงบันดาลใจจากบุคลากรของโรงพยาบาลตากใบ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความรักที่ พวกเขามีต่อชุมชน การทำงานในโรงพยาบาลแห่งนี้ไม่ใช่เพียงหน้าที่ แต่คือความตั้งใจที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลง เชิงบวกให้กับชุมชนในทุกมิติ ข้อคิดเหล่านี้ไม่เพียงสร้างแรงบันดาลใจให้กับทีมงานในโรงพยาบาลตากใบแต่ยังเป็นแนวทางที่สำคัญสำหรับทุกองค์กรที่ต้องการสร้างผลกระทบเชิงบวกในระยะยาว

ขอขอบคุณ

สถานที่เก็บข้อมูล: โรงพยาบาลตากใบ อำเภอตากใบ
ตำบลจ๊ะเห จังหวัดนราธิวาส

คณะทำงานโรงพยาบาลตากใบ:

นายแพทย์สมชาย ศรีสมบัณฑิต อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ
นายแพทย์ภูซังค์ วงศ์หิรัญรัตน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ
คุณวาสนา กาญจนะ นักจิตวิทยาชำนาญการ
คณะกรรมการสุขภาพแบบองค์รวม 4 กลุ่มวัย เพื่อชุมชนเข้มแข็ง

ผู้ประสานงาน: ทุกภาคส่วนของโรงพยาบาลตากใบ

ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มวัยผู้ให้ข้อมูล: ทุกกลุ่มวัย

การสนับสนุนการเก็บข้อมูล:

สถาบันพัฒนาระบบบริการสุขภาพองค์กรร่วม (สพบ.)

ภายใต้มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

ออกแบบรูปเล่มและภาพประกอบ: เลิศศักดิ์ ทองสวัสดิ์วงศ์

